

2025-2029

1 INLEIDING

De Vlaamse Regering stelt, conform het decreet betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, binnen het jaar na haar aantreden een geïntegreerd actieplan op voor de periode 2025–2029. Dit actieplan bouwt voort op een actuele omgevingsanalyse die op 1 april 2025 werd gevalideerd door de Vlaamse Regering. Het plan beoogt een inclusief en horizontaal integratiebeleid, gedragen door alle beleidsdomeinen en bestuursniveaus.

Dit actieplan vertrekt vanuit de vaststelling dat integratiebeleid niet op zichzelf staat, maar verweven is met alle beleidsdomeinen. Het plan bevat dan ook concrete horizontale engagementen van de ministers bevoegd voor Binnenlands Bestuur, Onderwijs, Werk, Welzijn, Jeugd, Media, Sport, Omgeving, Justitie en Handhaving, Buitenlands Beleid en Gelijke Kansen. Tegelijk bouwt het actieplan bruggen tussen de verschillende bestuursniveaus, met een centrale rol voor agentschappen.

1.1 OMGEVINGSANALYSE ALS BASIS

De opmaak van het horizontale beleidsplan startte met het bepalen van een doelstellingenkader, dat de regeringsbrede ambities in kaart brengt. Het doelstellingenkader omvat eveneens een analyse van de maatschappelijke context waarin de doelstellingen moeten worden gerealiseerd. Het doelstellingenkader werd op 1 april 2025 vastgesteld door de Vlaamse Regering.¹

De omgevingsanalyse toont aan dat Vlaanderen de voorbije decennia is geëvolueerd naar een superdiverse samenleving. Begin 2024 is 27% van de bevolking van buitenlandse herkomst, bij kinderen en jongeren loopt dit op tot 42%. Deze diversiteit is ongelijk verspreid over steden en regio's, met sterke concentraties in grootsteden en snel veranderende regio's zoals de Denderstreek.

Tegelijk blijkt uit data en onderzoek dat deze diversiteit zich niet vertaalt in gelijke participatie. Personen van buitenlandse herkomst ervaren structurele drempels op vlak van onderwijs, werk, huisvesting, gezondheid en vrijetijdsparticipatie. Discriminatie en racisme blijven aanwezig, ook bij jongeren en in het onderwijs. De taalbarrière blijft een belangrijke hindernis voor volwaardige deelname aan de samenleving.

De maatschappelijke context wordt verder beïnvloed door geopolitieke ontwikkelingen, migratiestromen, vergrijzing, digitalisering en polarisatie. Deze dynamieken vragen om een flexibel, responsief en samenhangend beleid dat inzet op sociale cohesie, gedeelde verantwoordelijkheid en wederzijds respect.

¹ VR 2025 2103 DOC.0175/IBIS.

1.2 DECRETAAL KADER

Het geïntegreerd actieplan - dat hier voorligt - wordt binnen de zes maanden na het vaststellen van het doelstellingenkader bevestigd door de Vlaamse Regering. Het plan geeft concreet weer hoe de verschillende ministers en beleidsdomeinen gezamenlijk aan de slag gaan. In dit actieplan worden alleen de acties opgenomen die aanvullend aan het reguliere beleid binnen de domeinen genomen worden. Daarnaast worden ook de timing en indicatoren om vooruitgang te meten in het actieplan opgenomen. Alle gevatte beleidsdomeinen rapporteren jaarlijks over het Horizontaal Integratiebeleidsplan via de beleids- en begrotingstoelichting. Het team Integratie en Inburgering volgt de rapportering op en bespreekt mogelijke bijsturing met de bevoegde beleidsdomeinen.

Dit horizontaal beleidsplan moet samen gezien worden met andere horizontale beleidsplannen van de Vlaamse Regering die eveneens een fundamentele bijdrage leveren voor doelgroepen en thema's van het Vlaamse integratiebeleid. Dit Geïntegreerd Actieplan Horizontaal Integratiebeleid is daarom complementair aan:

- Het Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan
- Het Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan
- Het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding
- Het Vlaams Actieplan Gendergerelateerd Geweld
- Het Vlaams strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden
- Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme en terrorisme

We zorgen voor maximale samenwerking met en afstemming tussen deze horizontale plannen.

1.3 AANVULLENDE, VERSTERKENDE EN VERNIEUWENDE ACTIES

Het actieplan is opgebouwd rond vier strategische horizontale doelstellingen:

1. We versterken de Nederlandse taal als verbindende factor.
2. We versterken de participatie en zelfredzaamheid van personen van buitenlandse herkomst.
3. We versterken de sociale cohesie
4. We bestrijden discriminatie en racisme

Hoewel het geïntegreerd actieplan horizontaal integratiebeleid 2025–2029 een nieuwe impuls geeft aan samenwerking over beleidsdomeinen heen, worden vandaag reeds tal van horizontale acties ondernomen binnen het reguliere beleid. Deze acties tonen aan dat het integratie- en inburgeringsbeleid in de praktijk al breed gedragen wordt en structureel ingebed is in andere beleidsvelden.

Zo keurde De Vlaamse Regering op 20 juni 2025 een VR-MED goed die de krijtlijnen schetst voor een vlotte en duurzame activering van inburgeraars.² Dit omvat onder meer een versterking van het inburgeringstraject met het oog op activering en het ondersteunen van werkgevers rond taal en diversiteit op de werkvloer. In deze aanpak wordt ook afgestemd met de activeringspartners zoals VDAB.

De Vlaamse Regering keurde op 6 juni 2025 een mededeling goed waarin bijkomende maatregelen worden genomen om de regierol van lokale besturen in het integratiebeleid te versterken. Dit omvat onder meer een hernieuwde standaarddienstverlening van het Agentschap Integratie en Inburgering voor alle steden en gemeenten, bijkomende ondersteuning rond sociale cohesie met prioriteit voor Nederlands, werk en onderwijs, en specifieke aandacht voor vrouwen en meisjes. Daarnaast wordt extra ingezet op lokale oefenkansen Nederlands via een oproep en bijkomende middelen voor Atlas, Amal en het Huis van het Nederlands. Ook de regionale organisatienetwerken rond het participatie- en netwerktraject worden verdergezet.

De verantwoordelijke minister(s) voor de actie zijn eindverantwoordelijk voor de uitvoering van en de rapportering over de actie. Acties kunnen gebeuren in samenwerking met andere ministers, die bijdragen aan of betrokken zijn bij de uitvoering van een actie, bijvoorbeeld door expertisedeling, informatieverspreiding, deelname aan overlegmomenten. De minister van Integratie en Inburgering wordt niet bij elke actie als meewerkende minister vermeld, maar is wel bereid om bij alle acties in dialoog te treden en expertise aan te bieden waar mogelijk.

1.4 METHODIEK

Het geïntegreerd actieplan kwam tot stand door een uitgebreid participatief traject. De aanspreekpunten integratie en inburgering in de Vlaamse beleidsdomeinen, de agentschappen, participatieorganisatie LEVL, VVSG, het VMRI en het brede middenveld werden bevraagd.

1.5 BUDGET

Het geïntegreerd actieplan wordt gefinancierd op de bestaande kredieten van de betrokken beleidsdomeinen. Elke actie met budgettaire impact wordt opgevangen binnen de bestaande kredieten van de meewerkende/verantwoordelijke beleidsvelden en ministers. Er is geen aparte begrotingslijn voor de uitvoering van het Geïntegreerd Actieplan Horizontaal Integratiebeleid.

Elke budgettaire beslissing die in uitvoering van het Geïntegreerd Actieplan Horizontaal Integratiebeleid genomen wordt, zal het voorwerp uitmaken van de gebruikelijke procedures. Elke minister rapporteert jaarlijks over de uitvoering van de genomen acties, inclusief budgettering, in het kader van de beleids- en begrotingstoelichting.

² Zie <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-regering/beslissingen-van-de-vlaamse-regering/naar-een-vlotte-en-duurzame-activering-van-inburgeraars>.

2 GEÏNTEGREERD ACTIEPLAN

2.1 HD 1: WE VERSTERKEN DE NEDERLANDSE TAAL ALS VERBINDENDE FACTOR IN DE SAMENLEVING

Het Nederlands is een essentiële hefboom voor volwaardige participatie, sociale cohesie en gedeeld burgerschap. Het regeerakkoord en de beleidsnota Integratie, Inburgering en Samenleven 2024–2029 onderstrepen het belang van een krachtig en samenhangend taalbeleid dat inzet op Nederlands leren, oefenen en gebruiken in alle contexten. De Vlaamse overheid neemt hierin een coördinerende rol op, met ondersteuning van het volwassenenonderwijs, VDAB, de agentschappen Integratie en Inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel. Door in te zetten op oefenkansen, taalondersteuning binnen de dienstverlening, taalbeleid en taalpromotie, wordt het Nederlands versterkt als verbindende factor in de samenleving. Deze brede, horizontale aanpak vereist samenwerking over verschillende beleidsdomeinen heen en krijgt vorm in concrete acties binnen dit geïntegreerde actieplan.

2.1.1 OD 1.1: Er bestaat een Vlaanderenbreed ondersteuningsnetwerk voor taalbeleid

Actie 1. Begeleidingstraject taalbeleid

Een duurzaam taalbeleid binnen de Vlaamse overheid en haar agentschappen is essentieel om taaldrempels structureel weg te werken en anderstaligen op weg te zetten om Nederlands te leren. Door departementen en agentschappen te ondersteunen bij het ontwikkelen van een contextgericht taalbeleid, versterken we de toegankelijkheid van dienstverlening en de betrokkenheid van Nederlandstalige medewerkers bij taalverwerving.

Het Agentschap Integratie en Inburgering ontwikkelt en begeleidt een taaltraject voor entiteiten van Vlaamse departementen en agentschappen, met als doel het opzetten van een duurzaam en contextgericht taalbeleid. Dit beleid focust op het creëren van oefenkansen Nederlands, het efficiënt inzetten van sociaal tolken en vertalen, het versterken van de betrokkenheid van Nederlandstaligen in taalverwerving en taalniveau-educatie, met respect voor de geldende taalwetgeving.

Doelstellingen

- Taaldrempels structureel wegwerken in communicatie, dienstverlening aan en participatie met anderstaligen.
- Departementen en agentschappen motiveren en ondersteunen bij de ontwikkeling en implementatie van een taalbeleid dat afgestemd is op hun specifieke dienstverlening en de noden van hun doelgroepen, met respect voor de geldende taalwetgeving.
- Departementen en agentschappen engageren om een taalbeleid te realiseren met aandacht voor het doelgericht inzetten van taalhulpmiddelen.

- Entiteiten van departementen en agentschappen engageren om een taalbeleid te realiseren waarin een duidelijke visie wordt opgenomen over het verantwoord en doelgericht inzetten van sociaal tolken en vertalen.

Over een periode van drie jaar kunnen departementen of agentschappen kandideren om gratis begeleid te worden, afhankelijk van beschikbare middelen. In de werkgroep taal worden geleerde lessen gedeeld met alle relevante departementen en agentschappen via een werkgroep horizonTAAL.

Beoogde resultaten

- Een aangepast referentiekader en begeleidingsmethodiek voor Vlaamse overheidsinstanties
- Concrete voorbeeldtrajecten als inspiratie
- Meer samenhang en afstemming tussen Vlaamse departementen en agentschappen rond taalbeleid
- Een voorbeeldrol van de Vlaamse overheid in het realiseren van taalbeleid

Verantwoordelijke minister(s)	Minister van Integratie en Inburgering
In samenwerking met	Minister van Gelijke Kansen Minister van Justitie en Handhaving Minister van Onderwijs Minister van Sport Minister van Welzijn Minister van Werk Minister van Wonen
Tijdspad	Volledige regeerperiode
Indicator(en)	- Aantal departementen en agentschappen met een formeel goedgekeurd taalbeleid. - Aantal departementen en agentschappen met een expliciete visie op het gebruik van sociaal tolken en vertalen. - Aantal departementen en agentschappen dat taalvereisten heeft afgestemd met het Agentschap Integratie en Inburgering.

2.1.2 OD 1.2: We stimuleren Nederlands als verbindende factor in de samenleving

Actie 2. In kaart brengen van potentiële doorverwijzers naar NT2-aanbod en rechthebbende inburgering

Uit de praktijk blijkt dat organisaties niet altijd beschikken over de nodige handvaten om anderstaligen te voorzien van de belangrijkste informatie in kader van NT2. Hierdoor vinden zij niet steeds de weg tot NT2 onderwijs. Organisaties zoals woonmaatschappijen, lokale besturen, OCMW's, zorgsectoren,

[illegible]

werkgevers, culturele organisaties, sportscholen, scholen, ... komen allemaal in contact met anderstaligen. Deze organisaties zijn de uitgelezen partner om anderstaligen van de nodige algemene informatie te voorzien over het NT2-aanbod en hen door te sturen naar de agentschappen voor Integratie en inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel voor een intake.

Daarom zetten we in op het in kaart brengen van potentiële doorverwijzers naar het NT2-aanbod. Deze actie heeft als doel om meer anderstaligen toe te leiden naar Nederlandse taallessen, door de schakels in het netwerk van toeleiding beter te identificeren en te versterken.

Samen met de betrokken beleidsdomeinen wordt nagegaan welke partners – zoals lokale besturen, OCMW's, VDAB, onderwijsinstellingen, welzijnsorganisaties, gezondheidsdiensten en middenveldactoren – een relevante rol kunnen spelen in deze toeleiding. Op basis van deze gezamenlijke analyse wordt bepaald welke handvaten en ondersteuningsmechanismen bijkomend noodzakelijk zijn om deze partners effectief te activeren. De agentschappen en het Huis van het Nederlands Brussel hebben reeds een reeks handvaten ontwikkeld die de toeleiding faciliteren, zoals informatiemateriaal en strategieën voor actieve benadering. Zij zullen een actieve rol opnemen in het verder begeleiden van potentiële doorverwijzers, zodat zij beter uitgerust zijn om anderstaligen gericht toe te leiden naar het NT2-aanbod. Deze actie draagt bij aan een meer gecoördineerde en efficiënte aanpak van taalverwerving als hefboom voor integratie.

Verantwoordelijke minister(s)	Minister van Integratie en Inburgering
In samenwerking met	Minister van Brussel Minister van Jeugd Minister van Justitie en Handhaving Minister van Onderwijs Minister van Sport Minister van Welzijn Minister van Werk Minister van Wonen
Tijdspad	Volledige regeerperiode
Indicator(en)	- Aantal in kaart gebrachte potentiële doorverwijzers per regio en sector. - Aantal doorverwijzingen naar NT2-aanbod via nieuw geïdentificeerde partners. - Aantal partners dat structureel doorverwijst naar NT2-aanbod.

Actie 3. Projectoproep Nederlands in Brussel

Deze projectoproep wil projecten ondersteunen die het Nederlands in Brussel versterken door het creëren en aanbieden van meer leer-, oefen- en gebruikskansen. Zowel nieuwe initiatieven (vernieuwend/experimenteel) als de opschaling/verbreding van bestaande initiatieven komen in aanmerking. Er is oog voor initiatieven die moeilijker inbedding en financiering vinden bij andere beleidsdomeinen.

Er is bijzondere aandacht voor:

- initiatieven die het gebruik van het Nederlands stimuleren en de taal zichtbaarder maken in het dagelijkse leven
- situaties waarin Vlamingen vlot geholpen moeten kunnen worden in hun eigen taal, in het bijzonder in de zorg.
- actief stimuleren van anderstaligen die bewust kiezen voor de Vlaamse gemeenschap, bijvoorbeeld ouders van kinderen in het Nederlandstalig onderwijs en de kinderen zelf, via buitenschoolse activiteiten.

Deze oproep past binnen het ToTaalplan Nederlands Brussel, dat focust op Nederlands leren, oefenen en gebruiken en drie prioriteiten naar voren schuift.

- De Nederlandse taalkennis bij Brusselse kinderen en jongeren versterken
- Het Nederlands promoten als de weg naar een betere toekomst van de Brusselaars:
- De overheid moet het Nederlands kennen en de Nederlandstalige dienstverlening garanderen

Verantwoordelijke minister(s)	Minister van Brussel
Tijdspad	Projectoproep vanaf 1 maart 2026
Indicator(en)	Groei in leer-, oefen- en gebruikskansen Nederlands in Brussel

Actie 4. Structurele verankering sociaal tolken in CAW

De inzet van sociaal tolken binnen de Centra voor Algemeen Welzijnswerk (CAW) is in sommige gevallen een noodzakelijk middel om anderstalige cliënten toegang te geven tot kwalitatieve hulpverlening. Na vijf jaar projectmatige ondersteuning van de Centra voor Algemeen Welzijnswerk voor de inzet van sociaal tolken wordt het toegekende subsidiebedrag recurrent toegevoegd aan de subsidie-enveloppe van de CAW. De realisatie hiervan vereist de aanpassing van de regelgeving. De CAW's zetten daarnaast in op een coherent taalbeleid, waarbij taalhulpmiddelen en taaliconen worden aangewend en pas in laatste instantie sociaal tolken wordt aangewend.

Verantwoordelijke minister(s)	Minister van Welzijn
-------------------------------	----------------------

Tijdspad	De aangepaste regelgeving treedt in werking op 1 januari 2026.
Indicator(en)	Aantal gepresteerde uren, gebruikte talen en soort hulpverlening (telefonisch, live of videobellen). Jaarlijks voor te leggen aan Departement Zorg.

Actie 5. Versterken eenvoudig taalgebruik via AI bij de VRT

VRT onderzoekt pistes en verkent hoe er nog bewuster laagdrempelige kan gecommuniceerd worden via AI. Voorbeelden zijn het verkennen van AI-toepassingen om bestaande nieuwsitems automatisch om te zetten naar eenvoudig taalgebruik en het ondersteunen van de testfase waarbij artikels op de VRT NWS-site en -app worden voorgelezen met een AI-stem

Verantwoordelijke minister(s)	Minister van Media
Tijdspad	Volledige regeerperiode
Indicator(en)	- Analyserapport - 2 vernieuwende initiatieven waarin nog laagdrempeliger wordt gecommuniceerd

2.1.3 OD 1.3: Onderwijs als motor van het Nederlands

Actie 6. Versterken Nederlands via onderwijsplan Ieder Kind Taalheld

Het pakket maatregelen 'Ieder kind taalheld' wil goed onderwijs aanbieden aan elk kind, ongeacht achtergrond, en gelijke kansen creëren door een betere kennis van het Nederlands. De focus ligt op het kleuter- en lager onderwijs, maar reikt ook uit naar het secundair onderwijs. Bijzondere aandacht gaat naar het aandeel leerlingen dat aantikt op de indicator 'thuis taal niet-Nederlands'.

Enkele acties uitgelicht

- Instapklassen voor peuters en hun ouders. Om taalvererving op jonge leeftijd te stimuleren, worden 'instapsprongen Nederlands' georganiseerd voor de allerkleinsten én hun ouders. Peuters ontdekken Nederlands op een speelse maar efficiënte manier. Ook ouders kunnen deelnemen. Ze leren zo het onderwijssysteem kennen en ze krijgen tips over taalontwikkeling.
- Versterken van gemeenschapsbetrokkenheid. Onderwijs is een gemeenschapsopdracht. Ouders, vrijwilligers en professionals uit o.a. de kunst- en culturele wereld en uit de welzijnssector (bv. in de kinderopvang en in de Huizen van het Kind) dragen bij tot de taalvererving van het kind. De

Taalunie stelt een taalkader op voor de sectorgebonden instanties die het Nederlands versterken vanuit hun maatschappelijke opdracht.

Verantwoordelijke minister(s)	Minister van Onderwijs
In samenwerking met	Minister van Brussel Minister van Jeugd
Tijdspad	09/2025 tot einde legislatuur
Indicator(en)	De 10 acties lopen elk een eigen traject, waarvoor de indicatoren zullen worden bepaald. Het pakket maatregelen wordt vanaf 2027 jaarlijks gemonitord en geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd.

Actie 7. Taalstimulering in de kinderopvang

In het kader van 'Ieder kind taalheld' zullen we werken aan taalstimulering van kleins af aan door:

- in te zetten op samenwerking met Agentschap Opgroeien inzake voorschoolse kinderopvang en in de Huizen van het Kind;
- materialen te ontwikkelen voor professionalisering van de begeleiders in de kinderopvang;
- te werken met regelmatige oproepen om dit met partners vorm te geven, in samenwerking met nog op ter richten Kennis en Innovatiecentrum voor de kinderopvang.

Verantwoordelijke minister(s)	Minister van Onderwijs
In samenwerking met	Minister van Welzijn
Tijdspad	Volledige regeerperiode
Indicator(en)	Aantal kinderopvangvoorzieningen dat actief deelneemt aan professionaliseringsinitiatieven rond taalstimulering

Actie 8. Inschrijvingsvoorrang voor NT2-ouders in Brussel

De regelgeving van het inschrijvingsrecht voor het gewoon basisonderwijs in Brussel zal worden aangevuld met een extra voorrangsgroep voor ouders die Nederlands leren.

////////////////////////////////////

Ouders die deelnemen aan een NT2-cursus zullen genieten van een voorrang ten belope van 35% voor het gewoon basisonderwijs in Brussel.

Verantwoordelijke minister(s)	Minister van Onderwijs
In samenwerking met	Minister van Brussel
Tijdspad	Volledige regeerperiode
Indicator(en)	Aantal ouders dat gebruik maakt van de voorrang (gegevens LOP Brussel BaO)

Actie 9. Projectoproep geïntegreerd onderwijs

Er wordt een projectoproep gelanceerd voor de centra voor volwassenenonderwijs en de centra voor basiseducatie om het gelijktijdig geïntegreerd onderwijs te stimuleren zodat meer cursisten de kans krijgen om een beroepsopleiding te combineren met een NT2-opleiding.

Verantwoordelijke minister(s)	Minister van Onderwijs
In samenwerking met	Minister van Werk
Tijdspad	2027 - 2028
Indicator(en)	- Aantal opgestarte projecten - Aantal deelnemers

Actie 10. Projectoproep toeleiding anderstalige ouders tot NT2

Samenwerking tussen het volwassenenonderwijs en het leerplichtonderwijs verlaagt drempels voor anderstalige ouders om tot (Nederlands) leren te komen. Er wordt dan ook een projectoproep gelanceerd voor de centra voor volwassenenonderwijs en de centra voor basiseducatie om dergelijke samenwerkingen op te zetten met de bedoeling om anderstalige ouders toe te leiden tot het NT2-aanbod. Daarnaast zal een communicatiecampagne opgezet worden om het leerplichtonderwijs en lokale besturen gericht te informeren over de mogelijkheden tot samenwerking met het volwassenenonderwijs.

Verantwoordelijke minister(s)	Minister van Onderwijs
In samenwerking met	Minister van Werk

verder gezet kan worden, eenmaal in Vlaanderen. Dit traject zal waar mogelijk afgestemd zijn op de situatie van de arbeidsmigrant.

Met dit onderzoek willen we een cruciale eerste stap zetten richting een structurele beleidsmonitor rond arbeidsmigratie. We beogen inzichten te verwerven in het welzijn, de tevredenheid en de ervaringen van economische migranten met een gecombineerde vergunning en internationale studenten van buiten de EER. In het bijzonder beogen we inzichten over het verplicht inburgeringstraject. Daarnaast betrekken we ook werkgevers – sleutelfiguren in het integratieproces – om het thema vanuit een multi-actor perspectief te benaderen.

Dit onderzoek sluit aan bij de doelstellingen van de conceptnota *'Verscherpt en geïntegreerd arbeidsmigratiebeleid'*, en vormt een onderbouwde aanzet om maatregelen gericht op retentie, integratie en bescherming van arbeidsmigranten effectief op te volgen en bij te sturen. Samenwerking met het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) voor gegevenskoppeling en onderzoeksoпvolging is essentieel om dit onderzoek mogelijk te maken en om het zowel inhoudelijk als methodologisch robuust vorm te geven en betrokkenheid van beide departementen en ministers cruciaal is.

Verantwoordelijke minister(s)	Minister van Werk Minister van Integratie en Inburgering
In samenwerking met	Minister van Buitenlandse Zaken
Tijdspad	2025 - 2027
Indicator(en)	- Aantal bijeenkomsten van de stuurgroep - Methodologisch en finaal rapport met aanbevelingen

Actie 12. Expertise delen over sollicitanten uit ondervertegenwoordigde groepen

We ondervinden dat personen uit ondervertegenwoordigde groepen vaak geconfronteerd worden met uitdagingen waardoor ze niet tot aan de deur van de Vlaamse overheid geraken en zich minder vaak kandidaat stellen voor een functie bij de Vlaamse overheid. Uit onderzoek blijkt ook dat er voor sommige groepen een disproportionele uitval is tijdens de selectieprocedure. Het ontbreekt momenteel echter aan een gestructureerde aanpak om deze knelpunten en drempels te identificeren en aan te pakken. Daarom wenst het Agentschap Overheidspersoneel, in samenwerking met VDAB en het Agentschap Integratie en Inburgering, expertise te bundelen en inzichten te verzamelen over de mogelijke drempels die personen uit ondervertegenwoordigde groepen ondervinden. Op basis daarvan kunnen gerichte acties zoals sollicitatietrainingen voor specifieke doelgroepen worden ontwikkeld, met als doel een meer inclusieve en toegankelijke instroom naar overheidsfuncties.

Actie 19. Huisvesting voor arbeidsmigranten faciliteren

De huisvesting van de buitenlandse arbeidskrachten is een complex gegeven waarbij verschillende Vlaamse beleidsdomeinen betrokken zijn: Wonen, Werk, Omgeving, Toerisme, Binnenlands Bestuur. In de recent goedgekeurde conceptnota 'Verscherpt en geïntegreerd arbeidsmigratiebeleid' erkende de Vlaamse regering het belang van kwalitatieve en adequate huisvesting voor arbeidsmigranten. Belangrijke groepen arbeidskrachten hebben nood aan huisvesting in functie van hun tewerkstelling, en vormen daarbij een extra druk op de woonmarkt. Lokale besturen en werkgevers wensen deze huisvesting op een kwaliteitsvolle manier te faciliteren of aan te bieden, en worden hierbij geconfronteerd met een complex geheel van sectorale regelgeving.

Op initiatief van beleidsdomein Wonen is er een beleidsdomeinoverschrijdende werkgroep Huisvesting van Arbeidskrachten actief die de problematiek in kaart brengt en hands on oplossingen formuleert. Deze transversale werkgroep focuste in een eerste werkingsperiode (2023-2024) op de samenwerking met en de noden van de lokale besturen over de uitdagingen van de huisvesting van arbeidskrachten. In een nieuwe fase zal de werkgroep ook de werkgevers opnemen in de werkgroep, en gepaste ondersteuning op maat uitwerken bij de huisvesting van hun buitenlandse werkkkrachten. We zetten hierbij ook in op het uitbouwen van lokale samenwerkingsverbanden.

De werkgroep brengt de noden van de werkgevers en werknemers in kaart, en ontwikkelt samen met de betrokken partners van de Vlaamse overheid, lokale besturen en het middenveld een informatieaanbod uit. Ook gaan we op zoek naar goede praktijken. Een bijzonder aandachtspunt vormt een laagdrempelig meldpunt voor misbruik op vlak van wonen. Hiervoor werken we ook actief samen met de SERV.

Verantwoordelijke Minister	Minister van Wonen
In samenwerking met	Minister van Werk
Tijdspad	2025 - 2027
Indicator(en)	- Aantal bijeenkomsten van de werkgroep - Afgewerkt en operationeel informatieaanbod - Aantal maal dat het informatieaanbod bezocht of geraadpleegd is (digitaal, analoog, fysieke bijeenkomsten)

Actie 20. Monitoring en evaluatie van de wachttijd voor sociale huurwoningen

We monitoren de wachttijd voor grote gezinnen om een sociale huurwoning toegewezen te krijgen. Op basis van deze gegevens evalueren we de bestaande instrumenten en sturen we zo nodig bij.

Voor grote gezinnen met kinderen lopen de wachttijden voor een sociale huurwoning echter vaak hoog op. Een betaalbare en kwaliteitsvolle woning is nochtans essentieel voor een volwaardige maatschappelijke

Deze actie geeft mee uitvoering aan Artikel 23 van de Grondwet over het recht op menswaardig wonen en de Vlaamse Codex Wonen, dat het recht op kwaliteitsvolle en betaalbare huisvesting vastlegt.

Verantwoordelijke minister(s)	Minister van Wonen
In samenwerking met	Minister van Jeugd
Tijdspad	2026 - 2027
Indicator(en)	Analyserapport

In de sociale huur geldt vanaf 1 januari 2024 een nieuw eengemaakt toewijzingsmodel, zowel voor ingehuurde als voor eigen woningen van woonmaatschappijen. Het toewijzingsbeleid voor sociale huurwoningen voorziet vier instroommogelijkheden, de zogenaamde 'pijlers'. Het nieuwe eengemaakte toewijzingsstelsel biedt ruimte voor lokaal maatwerk. Dit betekent dat lokale overheden binnen de grenzen van een gewestelijk regelgevend kader zelf invulling kunnen geven aan het toewijzingsregime. Dat biedt flexibiliteit en maakt het mogelijk om beter in te spelen op de specifieke noden en omstandigheden.

Er is gekozen voor een model dat responsabilisering stimuleert. Lokale actoren worden via de toewijzingsraad betrokken bij de besluitvorming en uitvoering van het toewijzingsbeleid. Deze raad zorgt ervoor dat verschillende actoren, zoals vertegenwoordigers van de woonmaatschappij, relevante huisvestings- en welzijnsactoren en lokale besturen, betrokken worden bij het opstellen van specifieke toewijzingsregels. Door deze inclusieve benadering worden diverse perspectieven meegenomen, wat bijdraagt aan een rechtvaardiger en effectiever toewijzingsproces.

We evalueren het toewijzingssysteem en sturen dit waar nodig bij. Naast de algemene vraag naar het bereik van de sociale huisvesting, stelt zich specifiek de vraag of alleenstaanden en gezinnen in de meest kwetsbare situatie voldoende aan bod komen.

Verantwoordelijke minister(s)	Minister van Wonen
-------------------------------	--------------------

informerende als een specifiek aandachtspunt in de uitwerking van het centraal aanspreekpunt. Het VAPH zal zich hiervoor onder andere baseren op de relevante beleidsaanbevelingen uit het expertenpaneel diversiteit georganiseerd door Departement Zorg rond de monitoring van VAPH ondersteuning voor personen van buitenlandse herkomst.

Concrete acties om de toegankelijkheid van het nieuwe aanspreekpunt te garanderen voor personen met een buitenlandse herkomst kunnen uitgewerkt worden op vlak van taalondersteuning, gerichte informatieverstrekking, sensibilisering en vorming van medewerkers, ... Om deze acties optimaal vorm te geven, zal het VAPH de expertise van intermediaire organisaties uit de sector raadplegen en hun ondersteuning vragen bij de uitwerking.

Deze acties dragen bij aan de horizontale doelstelling om de participatie en zelfredzaamheid van personen van buitenlandse herkomst te versterken doordat drempels en ongelijkheden in de toegang tot de VAPH-dienstverlening voor personen met een migratieachtergrond aangepakt worden.

Verantwoordelijke minister(s)	Minister van Welzijn
Tijdspad	Streefdatum 1/1/2028
Indicator(en)	- Tussentijdse indicatoren: aantal betrokken actoren met cultuursensitieve expertise bij de uitwerking van het aanspreekpunt - Eindevaluatie van de mate waarin personen van buitenlandse herkomst de toegankelijkheid en bruikbaarheid van het aanspreekpunt als positief ervaart

Actie 24. Digitale inclusie bevorderen

Lokale digitale ondersteuningsplekken zijn plekken waar mensen terecht kunnen met digitale hulp- en leervragen bij vrijwilligers of professionals, voor het volgen van cursussen of het uitlenen van toestellen. Veel van deze digipunten en digibanken bevinden zich nu in de bibliotheek, het lokaal dienstencentrum, etc. Zo dragen ze bij aan sociale cohesie.

Via de projectoproep 'Iedereen Digitaal' werden lokale besturen ondersteund bij het uitwerken van lokale ondersteuningsplekken digitale inclusie. Agentschap Integratie en Inburgering ondersteunt bestaande lokale initiatieven in functie van de toegankelijkheid van hun aanbod voor anderstaligen en nieuwkomers.

We stemmen de initiatieven, genomen door lokale besturen, rond digitale inclusie verder af op de toegankelijkheidstoets voor anderstaligen en nieuwkomers (uitgevoerd door Agentschap Integratie en Inburgering) en zorgen dat elkaars expertise wordt gedeeld (in de vorm van materiaaldeling, uitwisselen goede praktijken, infosessies, ...) en dit met respect voor de geldende taalwetgeving.

////////////////////////////////////

porzien een opvolgproject om het materiaal uit te breiden en meer algemeen toepasbaar te maken. Daarnaast wordt de website ook met jongens en mannen aan de slag te gaan rond gevoelige onderwerpen en te betrekking tot genderongelijkheid en het verbeteren van communicatie daarover binnen het gezin. Het is belangrijk dat er extra gemeenschappen en professionals bereikt kunnen worden. Daarbij wordt steeds rekening gehouden met de taalwetgeving en het belang van het Nederlands.

Actie 27. Promotie participatie- en netwerktraject

antwoordelijke minister(s)	Minister van Integratie- en Inburgering
samenwerking met	Minister van Bestuurszaken Minister van Cultuur Minister van Jeugd Minister van Onderwijs Minister van Sport Minister van Welzijn Minister van Wonen

Potentiële sporters vinden moeilijk hun weg naar een passend aanbod in hun buurt, en organisaties missen een laagdrempelig kanaal om hun aanbod zichtbaar te maken voor een geïnteresseerde doelgroep. Daartoe ontwikkelt Sport Vlaanderen het netwerkplatform matchmaking.

Er is nood aan een slimme koppeling tussen de nieuw te maken tool en het platform ikdoemee.be. Agentschap Integratie en Inburgering onderzoekt op welke manier de koppeling mogelijk is. Zo wordt sport ook een toegankelijke sector voor inburgeraars om het participatie- en netwerktraject te voltooien.

Verantwoordelijke minister(s)	Minister van Sport
Tijdspad	2027-2029
Indicator(en)	Aanwezigheid van sociale organisaties met een sport- en beweegaanbod op het online netwerkplatform

Actie 30. Onderzoek deelname sociaal-cultureel volwassenenwerk

Structureel gesubsidieerde organisaties binnen het decreet Sociaal-cultureel volwassenenwerk bouwt bruggen tussen uiteenlopende standpunten en gemeenschappen.

In 2024 werd een [deelnemersonderzoek](#) opgeleverd over de waarde en betekenis van deelname aan het sociaal-cultureel volwassenenwerk voor de participant. Hieruit bleek dat de gemiddelde leeftijd van alle deelnemers bijna 64 jaar is, vrouwen oververtegenwoordigd zijn, de meeste deelnemers hoog opgeleid zijn en dat deelnemers met een migratieachtergrond een minderheid vormen. We gaan daarom bevragen hoe nieuwkomers en personen van buitenlandse herkomst (al dan niet) worden bereikt en betrokken bij sociaal-culturele activiteiten, en hoe deze specifieke groep dit ervaart. We bekijken ook hoe goede terreinpraktijken versterkt en gedeeld kunnen worden. Dit helpt bij de uitdagingen en kansen om deze groep beter te integreren in het sociaal-cultureel werk. We leggen de link met de evaluatie van het participatie- en netwerktraject.

Verantwoordelijke minister(s)	Minister van Cultuur
Tijdspad	Opstart najaar 2026 tot najaar 2027
Indicator(en)	Resultaten bevraging

////////////////////////////////////

Actie 31. Vrijwilligerskorpsen als brug naar participatie

De voorbije jaren tonen aan dat heel wat burgers bereid zijn om hulp te verlenen in crisissituaties.

Een vrijwilligerskorps bestaat uit een team van opgeleide vrijwilligers die ingeschakeld kunnen worden bij crisissituaties en de professionele eerstelijns hulp bijstaan. Agentschap Binnenlands Bestuur werkte een goede omkadering en organisatie van burgerhulp bij crisissituaties uit.

We onderzoeken op welke manier nieuwkomers en personen van buitenlandse herkomst hier mee in betrokken kunnen worden.

Verantwoordelijke minister(s)	Minister van Binnenland
In samenwerking met	Minister van Cultuur
Tijdspad	Volledige regeerperiode
Indicator(en)	Deelname van nieuwkomers en personen van buitenlandse herkomst binnen de vrijwilligerskorpsen

Actie 32. Onderzoek naar toegankelijk centraal digitaal loket vrijetijdssector

We onderzoeken de haalbaarheid en mogelijkheid tot het beter integreren van zeker 4 initiatieven en systemen (UitPAS, Vrijuit, Iedereen Verdient Vakantie, ikdoemee.be) en bekijken de mogelijkheden tot het opzetten van een centraal loket dat gericht is op het verbeteren van de toegang tot deze diensten, met speciale focus op mensen in armoede. Dit gebeurt op basis van gezamenlijk onderzoek naar de behoeften van deze doelgroep. Het projectteam zorgt voor actieve samenwerking en de oplevering van een werkend loket binnen de gestelde termijn

Verantwoordelijke Minister	Minister van Cultuur
In samenwerking met	Minister van Jeugd Minister van Toerisme
Tijdspad	Volledige regeerperiode
Indicator(en)	- Aantal betrokken deelnemers aan het gezamenlijke onderzoek - Aantal betrokken samenwerkingspartners - Analyserapport met conclusies en aanbevelingen

2.3 HD 3: WE VERSTERKEN DE SOCIALE COHESIE

Vlaanderen zet in op een breed gedragen participatie- en netwerktraject dat mensen samenbrengt via vrije tijd, engagement en ontmoeting. Door in te zetten op sport, cultuur, jeugdwerk en vrijwilligersinitiatieven creëren we kansen voor nieuwkomers én gevestigde inwoners om elkaar te leren kennen en samen te bouwen aan sterke gemeenschappen. We versterken lokale netwerken en ondersteunen organisaties om hun werking toegankelijker en herkenbaarder te maken. Jongeren krijgen ruimte om op hun manier bij te dragen, ook buiten klassieke kaders. Lokale besturen en woonmaatschappijen worden aangemoedigd om buurtgerichte initiatieven te nemen die sociale cohesie versterken. Via gerichte communicatie en samenwerking tussen beleidsdomeinen zorgen we ervoor dat iedereen zich aangesproken voelt. Zo bouwen we aan een samenleving waarin verschillen verbinden en iedereen mee kan doen.

2.3.1 OD 3.3: We streven naar sociale cohesie in elk lokaal bestuur

Actie 33. Buurtpunten als motor voor sociale cohesie

De realisatie van buurtpunten in buurten met geen tot weinig voorzieningen. Het gaat om locaties waar een sociale invulling komt met diverse facetten die de sociale cohesie kunnen verhogen.

Het kan gaan om

- Een korte keten voedselaanbod of aanbod uit winkels van omliggende buurten/gemeenten
- Een activiteiten- en ontmoetingsaanbod (tussen mensen van dezelfde en verschillende generaties, herkomst, ...)
- Een dienstverleningsaanbod vanuit de gemeente (vb. digipunt, loketfunctie voor vragen, ...)
- Een aanbod om de participatie en zelfredzaamheid van personen van buitenlandse herkomst (vb. taal oefenkansen ...)
- Zinnige tijdsbesteding voor mensen met een beperking ...

Verantwoordelijke minister(s)	Minister van Plattelands- en stedenbeleid
Tijdspad	Timing nog te bepalen
Indicator(en)	Aantal extra buurtpunten

Actie 34. Bevorderen van sociale cohesie door woonmaatschappijen

Het prestatiehandboek formuleert de taak voor de woonmaatschappijen om een sociaal beleid te ontwikkelen. Het agentschap Wonen in Vlaanderen neemt daarin een ondersteunende rol op.

////////////////////////////////////

Een van de initiatieven in dat kader betreft de organisatie van interviews voor medewerkers van woonmaatschappijen. In 2025 vinden bv. interviews plaats die gericht waren op het bevorderen van de leefbaarheid in sociale woonwijken en het oplossen van samenlevingsproblemen. Een van de thema's die aan bod kunnen komen in 2026 is huurdersparticipatie. Door sociale huurders te betrekken, met elkaar in contact te brengen en inspraak te geven, wordt ook de sociale cohesie versterkt.

Een terugkomend initiatief is de organisatie van een jaarlijkse inspiratiedag voor medewerkers van sociale diensten van woonmaatschappijen, met workshops rond relevante thema's. In het programma voor de komende editie (november 2025) staan onder andere de thema's samenwerken aan kwaliteitsvolle woningen en omgevingen in sociale woonwijken en participatie als hefboom tot levendige buurten.

De interviews en inspiratiedagen worden georganiseerd vanuit het beleidsveld Wonen. Voor de komende edities zal ook gezocht worden naar thema's, die kunnen bijdragen tot het bevorderen van sociale cohesie in het kader van het integratiebeleid (bv. organiseren van thematische workshops in samenwerking met Integratie & Inburgering).

Verantwoordelijke minister(s)	Minister van Wonen
Tijdspad	2026 - 2029
Indicator(en)	- Aantal initiatieven - Aantal deelnemers

2.3.2 OD 3.4: We zetten in op het versterken van sociale cohesie via genuanceerde beeldvorming

Actie 35. Lerend netwerk genuanceerde narratieven

We faciliteren een lerend netwerk om expertise i.v.m. genuanceerde beeldvorming en impactvolle communicatie uit te wisselen en te netwerken. Daarbij zorgen we voor een inhoudelijk aanbod, aangevuld met uitwisseling van ideeën en goede praktijken. Betrokken actoren kunnen zijn:

- Relevante beleidsvelden
- Agentschap integratie en inburgering
- Academics
- Partnerorganisatie en het brede middenveld

Verantwoordelijke minister(s)	Minister van Integratie en Inburgering
In samenwerking met	Minister van Cultuur Minister van Jeugd

Agentschap Integratie en Inburgering gaat na een grondige intake bij een departement of agentschap na waar deze sessies binnen het beleid van de organisatie past en of we met deze sessie impact hebben / verschil kunnen maken

Verantwoordelijke minister(s)	Integratie en Inburgering
In samenwerking met	Minister van Bestuurszaken Minister van Gelijke Kansen Minister van Jeugd Minister van Onderwijs Minister van Sport Minister van Welzijn Minister van Werk Minister van Wonen
Tijdspad	Volledige regeerperiode
Indicator(en)	60 omstaanderstrainingen per jaar, waarvan 10 binnen open aanbod van Agentschap Overheidspersoneel en 50 op maat voor andere beleidsdomeinen

Actie 39. Deskundigheidsbevordering antiracisme jeugdprofessionals

Uit de JOP-grootstedelijke monitor 3 (2023) blijkt dat jongeren in de grootstedelijke context zich het meest gediscrimineerd voelden op basis van: culturele of etnische afkomst (32,1%), geloof (25,4%) en geslacht, gender en genderidentiteit (19,8%) (JOP, 2024). Jongeren in de Vlaamse context voelden zich het meest gediscrimineerd op basis van: huidskleur (17,6%), leeftijd (16,0%) en geslacht, gender en genderidentiteit (12,2%) (JOP, 2024). Daarom is er meer nood aan training en educatie over racisme en discriminatie. Een reflectieve en sensitieve houding ten opzichte van racisme en discriminatie en de expertise om hiermee om te gaan is essentieel voor professionals in de jeugdwerksector en binnen het jeugd- en kinderrechtenbeleidsveld. Door actief in te zetten op bewustwording en kennisontwikkeling kunnen zij bijdragen aan een inclusieve kijk op kinderen en jongeren, vrij van stigma en uitsluiting.

Om dit te realiseren, wordt op diverse manieren aandacht besteed aan het versterken van de competenties van deze professionals. Sensitiviteit voor racisme en discriminatie wordt ondersteund via vorming, begeleiding en beleidsmatige initiatieven. We onderzoeken waar er nog hiaten zijn in het bestaande aanbod en welke instrumenten versterkt kunnen worden. Zo willen we ervoor zorgen dat jeugdwerkers en aanspreekpunten jeugd- en kinderrechtenbeleid beschikken over de nodige kennis, vaardigheden en tools om racisme en discriminatie tegen te gaan en kinderen en jongeren die hiermee geconfronteerd worden, te ondersteunen. We zetten in op training en educatie over racisme en discriminatie binnen het jeugdbeleid en de jeugdwerksector.

De Voorzitter van de Raad van Ministers	Minister van Oorlog
---	---------------------

in het Vlaamse Jeugd- en kinderrechtenbeleid wegen we mee op de rol en betrokkenheid

antwoordelijke minister(s)	Minister van Jeugd
----------------------------	--------------------

Figure 1. The effect of the concentration of the *Agrobacterium* suspension on the transformation efficiency of *Agrobacterium* strains. The *Agrobacterium* strains were incubated with the plant explants for 24 h. The explants were then cultured on the selective medium. The number of explants transformed was counted. The results are shown as the mean $\pm$ SD of three independent experiments. The asterisks indicate significant differences between the control and the treated explants ($p < 0.05$).

valueren het actieplan Vlaams antidiscriminatiebeleid op de private huurmarkt met het o

Actie 42. Onderzoek naar meldpunten discriminatie arbeidsmigranten

We brengen de bestaande meldpunten in kaart en werken een afsprakenkader uit over o.m. het afstemmen op het vlak van procedures in de verschillende meldpunten, duidelijke doorverwijzing, ...

Verantwoordelijke minister(s)	Minister van Werk
In samenwerking met	Minister van Cultuur Minister van Gelijke Kansen Minister van Jeugd Minister van Justitie en Handhaving Minister van Omgeving Minister van Onderwijs Minister van Sport Minister van Welzijn Minister van Werk

<https://www.vlaanderen.be/inclusie>

